

POSTANOWIENIE

Dnia 26 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Przesławski (przewodniczący)

SSN Ryszard Witkowski (sprawozdawca)

SSN Konrad Wytrykowski

w sprawie radcy prawnego R. K., zakończonej prawomocnym orzeczeniem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych z 26 października 2017 r. - sygn. WO [...] – po rozpoznaniu w Izbie Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego na posiedzeniu niejawnym w dniu 26 czerwca 2019 r. w przedmiocie skargi pokrzywdzonego J. J. z dnia 30 kwietnia 2019 r. na przewlekłość postępowania kasacyjnego w sprawie o sygn. II DSI 53/18
- na podstawie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jednolity Dz. U. 2018, poz. 75) w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. i art. 430 § 1 k.p.k. -

postanowił:

skargę pozostawić bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w[...]. orzeczeniem z dnia 12 lipca 2016 r. - sygn. akt D [...] – uznał radcę prawnego R. K. winnym tego, że będąc od dnia 5 marca 2015 r. pełnomocnikiem z

urzędu J. J. w postępowaniu kasacyjnym w sprawie o sygn. akt Sądu Apelacyjnego w [...] I Aca [...], sporządził w dniu 22 maja 2015 r. opinię o braku podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej, którą przedłożył Sądowi Apelacyjnemu w [...] w dniu 8 czerwca 2015 r., czym rażąco naruszył termin dwóch tygodni do zawiadomienia strony i sądu o tej opinii,

tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w związku z art. 6 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego i za to na podstawie art. 65 ust. 1 pkt 1 ustawy o radcach prawnych wymierzył mu karę upomnienia;

Orzeczeniem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w W. z dnia 26 października 2017 r. - sygn. akt WO - [...], po rozpoznaniu odwołania pokrzywdzonego J. J. zmieniono zaskarżone orzeczenie w części dotyczącej kary w ten sposób, że na podstawie art. 65 ust. 1 pkt 2 ustawy o radcach prawnych - wymierzono obwinionemu karę nagany.

Od tego orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w dniu 5 lutego 2018 r. kasację wniósł obrońca obwinionego i podnosząc zarzuty zarzucając rażącej obrazę przepisów prawa procesowego, która mogła mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku poprzez naruszenie art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. oraz rażącej niewspółmierność orzeczonej wobec obwinionego kary dyscyplinarnej (kara nagany), wniósł o uchylenie orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych z dnia 26 października 2017 r. i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

W związku z wniesieniem tego nadzwyczajnego środka odwoławczego pokrzywdzony J. J. złożył do Sądu Najwyższego wniosek - datowany na dzień 19 stycznia 2019 r. - m. in. o ustanowienie dla niego w sprawie kasacyjnej o sygn. II DSI 53/18 pełnomocnika z urzędu.

Przewodniczący Wydziału II Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego zarządzeniem z dnia 23 stycznia 2019 r. odmówił wymienionemu ustanowienia

pełnomocnika z urzędu, a zażalenie w przedmiocie tej odmowy, zarządzeniem z dnia 18 kwietnia 2019 r. o sygn. II DO 5/19 pozostawione zostało w aktach sprawy bez podejmowania czynności procesowych.

Z kolei przedmiotową kasację Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 28 maja 2019 r. oddalił jako oczywiście bezzasadną.

W dniu 3 czerwca 2019 r. do Sądu Najwyższego - Izby Dyscyplinarnej wpłynęło pismo sygnowane podpisem pokrzywdzonego – J. J., datowane na dzień 30 kwietnia 2019 r., przesłane za pośrednictwem Sądu Okręgowego w P., zatytułowane „skarga na przewlekłość postępowania w sprawie o sygn. II DO 5/19”. Skarga dotyczy przy tym opieszałości w wezwaniu pokrzywdzonego do uzupełnienia braku formalnego pisma zawierającego pierwotny wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu i zwolnienia go z kosztów sądowych, obejmującej okres 30 czerwca 2018 r. - 30 kwietnia 2019 r.

Z treści tego pisma wynika, iż autor pisma domaga się zasądzenia od Skarbu Państwa kwoty 20 000 zł., a nadto ponownie - ustanowienia dla niego pełnomocnika z urzędu do ochrony jego interesów - bez ich bliższej konkretyzacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

W pierwszej kolejności stwierdzić należy, iż w postępowaniu dyscyplinarnym skarga na przewlekłość postępowania nie przysługuje, co wynika wprost z art. 3 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jednolity Dz. U. 2018, poz. 75), który zawiera taksatywnie wymienione rodzaje postępowań, w których stronom lub innym uczestnikom postępowania przysługuje prawo do złożenia skargi na przewlekłość postępowania. W katalogu postępowań wymienionych w tym przepisie ustawodawca nie wymienia jednak postępowania dyscyplinarnego, co oznacza, że w tym postępowaniu taka skarga

nie przysługuje. Brzmienie wymienionego przepisu jest jednoznaczne i nie budzi żadnych wątpliwości interpretacyjnych, co obrazuje jednolite stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone co do skarg na przewlekłość w postępowaniach dyscyplinarnych osób wykonujących zawody prawnicze (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 30.03.2009 r., KSP 2/09 i przywołane w nim orzecznictwo, *LEX 1615508*).

Niezależnie od powyższego w realiach tej sprawy o niedopuszczalności przedmiotowej skargi przesądza również treść przepisu art. 5 ust. 1 in fine ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r., zgodnie z którym skargę wnosi się „w toku postępowania w sprawie”. Skarga taka jest bowiem przede wszystkim środkiem prawnym wymuszającym rozpoznanie sprawy przez sąd, a więc spełnia swoją rolę jedynie wówczas, gdy zostanie wniesiona w toku postępowania. W związku z tym wniesienie skargi na przewlekłość postępowania przed sądem powszechnym dopuszczalne jest do prawomocnego zakończenia postępowania. Prowadzi to do konkluzji, iż skarga wniesiona po prawomocnym zakończeniu postępowania jest niedopuszczalna. Na rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego wydane w przedmiocie takiej skargi, zażalenie nie przysługuje (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 30.03.2009 r., KSP 1/09, *LEX 1615507*).

W nawiązaniu do powyższego stwierdzić należy, iż przedmiotowa skarga autorstwa J. J. wniesiona została już po wydaniu prawomocnego orzeczenia, merytorycznie rozstrzygającego sprawę, w której J. J. przysługiwały - stosownie do art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tekst jednolity Dz.U. z 2018 r., poz. 2115 ze zmianami) - uprawnienia strony. Prawomocne orzeczenie w tej sprawie - Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w W. - zapadło bowiem w dniu 26 października 2017 r. - sygn. akt WO - [...]. Rozstrzygnięcie to było zgodne z interesem prawnym pokrzywdzonego, który zainicjował swoją skargą postępowanie odwoławcze. Zauważyć należy, iż z racji stanowiska procesowego oskarżyciela w postępowaniu dyscyplinarnym, interes ten zbieżny był z interesem rzecznika dyscyplinarnego. Ponieważ w toku postępowania kasacyjnego - zainicjowanego wyłącznie przez

obrońcę obwinionego - oskarżyciel prezentował tożsame stanowisko procesowe, zasadnym było przyjęcie, iż reprezentował on również interesy pokrzywdzonego. Nie było zatem konieczności ustanowienia odrębnego pełnomocnika dla ochrony tych interesów, co znalazło wyraz w przywołanym wyżej zarządzeniu Przewodniczącego Wydziału II Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2019 r. w sprawie o sygn. II DSI 53/18, zwłaszcza iż w postępowaniu tym posiadał on wyłącznie status uczestnika.

Z powyższych zatem powodów, skargę wniesioną w niniejszym postępowaniu dyscyplinarnym należało pozostawić bez rozpoznania.